

Benlik Kavram? ve Kimlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Benlik Kavram? ve Kimlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17532>

Özet

Benlik Kavram? ve Kimlik Ölçe?i (BKÖ), orijinal ad? Self Concept and Identity Measure (SCIM) olan psikolojik bir arac?n Türkçe diline uyarlama çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. Bu ölçek, bireylerin kendilerine dair alg?lar?n? ve kimlik olu?um süreçlerini de?erlendirmeyi amaçlar. Ölçe?in Türkçe versiyonunun geli?tirilmesi, **Emine ?nan** ve **Özden Yalç?nkaya-Alkar** taraf?ndan 2016 y?l?nda gerçekte?tirilmi?tir. Çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unu ve gerekli psikometrik özellikler ta??y?p ta??mad??n? incelemek üzere tasarlanm??t?r. Bu adaptasyon çal??mas?, özellikle bili?sel davran??? terapi ve ara?tırma alanlar?nda benlik ve kimlik yap?lar?n? ölçmek için güvenilir bir araç sunmay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Benlik Kavram?, Kimlik, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, SCIM, Öz Alg?, Psikoloji, Güvenilirlik

Yazarlar

Emine ?nan, Özden Yalç?nkaya-Alkar

Amaç

Benlik Kavram? ve Kimlik Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin **benlik kavram?** ve **kimlik** yap?lar?na ili?kin çok boyutlu de?erlendirmeler yapabilmektir. Bu ölçek, özellikle klinik ve akademik ortamlarda, bireylerin kendilik alg?lar?ndaki farklıla?malar?, tutarlılıklar? ve kimlik geli?imlerinde olası zorluklar? tespit etmek için kullanılır.

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmasındaki spesifik amaç, uluslararası literatürde kabul görmü? bu yapıyı Türk kültürü ve dil bağlam?nda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek standart bir araç sağlamaktır. Böylece, Türkiye'deki ara?tırmacılar?n benlik ve kimlik konular?nda uluslararası düzeyde kar??la?tırılabilir veriler elde etmesine olanak tanınm??t?r.

Yap?

Ölçek, psikolojide merkezi bir rol oynayan iki ana benlik kavram? ve kimlik yap?lar?n? ölçmektedir. **Benlik kavram?**, bireyin kendisine dair dü?üncelerini, duygular?n? ve de?erlendirmelerini içerirken; **kimlik**, bireyin toplumsal rolleri, de?erleri ve yaşam amaçlar? etraf?nda olu?turdu?u tutarlı ve bütünlük öz tanımlamay? ifade eder.

Ölçek, muhtemelen çok boyutlu bir yapıyı içermektedir ve benli?in farklı yönlerini (örneğin, sosyal benlik, akademik benlik, duygusal benlik) ve kimlik geli?im statülerini (örneğin, kimlik ba?ar?s?,

moratoryum, ipotekli kimlik) de?erlendiren alt ölçeklere sahip olabilir. Bu yap?, bili?sel ve duygusal bile?enleri birle?tirerek bireyin kendini alg?lama biçiminin derinlemesine anla??lmas?na katkıda bulunur.

Geçerlik

?nan ve Yalç?nkaya-Alkar (2016) taraf?ndan yürütölen uyarlama çal??mas?nda, Türkçe formun yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla çe?itli analizler yap?lm??t?r. Yap?lan analizlerde, ölçe?in orijinal yap?s?yla tutarlı bir ?ekilde ilgili psikolojik yap?lar? ölçtü?ü gösterilmi?tir.

Özellikle **yap? geçerli?i**, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak incelenmi? ve ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? korudu?u bulunmu?tur. Ayr?ca, **ölçüt ba??mı? geçerlik** kapsam?nda, BKÖ puanlar?n?n, benlik ve kimlikle ili?kili di?er geçerli ölçeklerle (örne?in, depresyon, anksiyete veya öz sayg? ölçekleri) beklenen yönde korelasyonlar gösterdi?i tespit edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, yani ölçüm sonuçlar?n?n tutarlılı?? ve kararlılı??, uyarlama çal??mas?n?n önemli bir bile?enini olu?turmaktadır. Güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarlılı??n? de?erlendirmek amac?yla **Cronbach Alfa katsay?s?** hesaplanarak yap?lm??t?r.

Çal??mada elde edilen Cronbach Alfa de?erlerinin, ölçek ve alt boyutlar? için kabul edilebilir düzeylerin üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek iç tutarlılık katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu ve ölçüm hatas?n?n düşük oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararlılı??n? test etmek amac?yla **test-tekrar test güvenilirli?i** çal??malar? da gerçekleştirilmi? olabilir.

Faktör Analizi

Türkçe Benlik Kavram? ve Kimlik Ölçe?i'nin faktör yap?s?, uyarlama sürecinde detaylıca incelenmi?tir. Orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de sürdürölüp sürdürölmedi?ini belirlemek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r.

DFA sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin teorik olarak belirlenen faktörlere uygun bir ?ekilde yüklendi?ini ortaya koymu?tur. Bu analizler, uyarlanan ölçe?in kültürel ve dilsel farklılıklara?men orijinal ölçe?in yap?sal bütönlü?ünü korudu?unu ve Türk popölasyonunda geçerli bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini desteklemektedir. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olmas?, her bir maddenin ilgili alt boyutu temsil etme gücünün yüksek oldu?unu göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation)

Format: Genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi derecelendirme (Kaynakta belirtilmemi? olmas?na ra?men, bu tür psikometrik araçlar genellikle bu format? kullan?r.)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dili (?ngilizce ya da ba?ka bir dil)

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri ve yeti?kinler (Uyarlama çal??mas? genellikle üniversite ö?rencileri üzerinde yap?l?r.)

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonras? ve yeti?kinlik

Popülasyon Detaylar?: Psikoloji ve e?itim ara?t?rmalar?nda benlik ve kimlik geli?imini incelemek isteyen geni? bir örneklem. Uyarlama çal??mas?nda muhtemelen üniversite ö?rencileri kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamas? ?eklinde, öz bildirim yöntemiyle tamamlan?r.

Anahtar Kelimeler

Öz Sayg?, Öz Bildirim, Psikoloji Ara?t?rmas?, Bili?sel Davran??ç? Terapi, Psikometri, Adaptasyon

Yazarlar ve ?leti?im Bilgileri

Sorumlu Yazar: Emine ?nan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta ORCID bilgisi bulunmamaktad?r.

Kurum E-posta Adresleri: einan@ybu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynakta detayl? yaz??ma adresi bulunmamaktad?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinlerin, orijinal geli?tiriciler ve uyarlama çal??mas?n? yapan yazarlar (?nan & Yalç?nkaya-Alkar) ile ileti?im kurularak sa?lanmas? önerilir. Ticari olmayan akademik ara?t?rmalar için genellikle izin al?nmas? gerekmektedir.

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?n?n yay?nland??? y?l **2016**'d?r. Ölçe?in uygulanmas? için bir ücret talep edilip edilmedi?i, sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek netle?tirilmelidir.

Bu ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [benlik-kavrami-ve-kimlik-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Şen, E., & Yalçınkaya-Alkar, Ö. (2016). Turkish version of Self Concept and Identity Measure (SCIM): Psychometric properties. *Journal of Cognitive Behavioral Psychotherapies and Research*, 5, 111-118.

Benlik Kavramı ve Kimlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Bu nedenle, maddeler bu grupta sunulamamaktadır. Ölçek maddelerine erişim için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi veya belirtilen referans makalesinin incelenmesi gerekmektedir.